

France Prešeren:

KRST PRI SAVICI

Interpretacija

V letu izida Krsta pri Savici (1836) je bil prešeren zelo potr in osamljen. Potr zaradi neuspešne ljubezni do Primčeve Julije, še bolj pa zaradi smrti najboljšega prijatelja Matije Čopa. Čopova smrt je Prešerna pahnila v precejšno osamljenost. Pesnitev naj bi bila nekakšno zdravilo za te duševne bolečine. Ime Črtomir je Prešeren izbral načrtno, saj pomeni nekoga, ki črti mir, torej bojavnika oziroma nekoga, ki išče mir pred duhovi, kakor da ga ti preganjajo. Črtomira prikazuje kot svobodoljubnega, neustrašnega, na smrt pripravljenega voditelja in bojavnika, verujočega v svobodo, neodvisnost kot temeljni pogoj za obstanek, poleg tega pa moškega, ki zvesto ljubi žensko in ta ljubezen ga odvrne od samomora.

V Krstu se lastnostim iz Uvoda pridružijo nove, nekoliko drugačne poteze. Med njimi je glavna ljubezen do Bogomile. Ta ljubezen je silna, zmožna premagati vse druge junakove težnje. Ta zmožnost prevlade se pokaže v tem, ko Črtomir hoče narediti samomor, vendar tega ne stori zaradi lažnega upa na ljubezensko srečo z Bogomilo. Posebna Črtomirova lastnost, ki se pokaže v Krstu je njegova domiselnost. Stari bogovi, v katere je verjel, so mu bili le simbol slovenske samostojnosti. Črtomir je torej do vere skeptičen, stvarno razmišljajoč in s tem svobodomiseln. Zato moramo njegov prestop v krščansko vero razumeti kot dejanje, ki ne temelji na resnični notranji veri, ampak to stori zaradi silne ljubezni do Bogomile.

V Uvodu in Krstu se kaže razlika v Črtomirovem značaju. V Uvodu je prikazan kot trd bojvnik, ki pa v Krstu sklne postati duhovnik. Tu se pokaže Črtomirova razdvojenost med Uvodom in Krstom. Medtem, ko v Uvodu še verjame v ideale, se v Krstu spreobrne in hoče na vsak način priti do ljubezenske sreče z Bogomilo. Da bi dosegel ta cilj je pripravljen storiti vse, tudi prestopiti v krščansko vero.

Ime Bogomila pomeni žensko, ki je ljuba Bogu. Tudi njo, podobno kot Črtomira spoznavamo v dveh različnih podobah. Na začetku je šestnajstletna deklica, ki ljubi Črtomira zaupljivo, naivno in mladostno. Pozneje se razvije v žensko, ki spozna vse življenjske nevarnosti in v sebi začuti potrebo po neskončni ljubezni. Zaradi tega sprejme krščansko vero, ki ji vse to nudi v posmrtnem življenju. Zaobljubo večnega devišstva napravi, da bi Črtomira rešila smrti in pogubljenja, saj brez tega ne bi bila mogoča njuna nebeška združitev. Bogomilina želja je, da se da Črtomir krstiti v njeni navzočnosti, da bo gotova prihodnje sreče. To je tudi glavni razlog, da ji Črtomir ugodil, saj vidi v njeni prošnji dokaz ljubezni, ki ga ne more zavrniti.

Njuno nadaljnjo življenje najbrž poteka v pričakovanju smrti in nato njune večne združitve. Oba sta sprejela krščansko vero. Bogomila predvsem zaradi hrepenenja po ljubezni, ki žeti v neskončnost, onstran časa in prostora. Črtomir pa je sprejel to vero predvsem iz ljubezni do Bogomile.